

د زړه دنارو غانو سره د مرستې په هیله

کله چې می د رسنیو دلاری د زړه دنارو غیبو په اړه څه لیکلې معلومات تر سترگو شی ، نو سترګې نه تری پتوم اوتر وسه وسه یی په غور سره لولم . داځکه غواړم خپله هغه وعده پرځای کړم ، چې د زړه بای پاس عملیاتو وروسته می له ځانه سره کړی وه . لدی نه می موخه داده چې ددغی ناروغی په اړه ټول هغه نوی انکشافات چې زما پلاس راځی ، خپلو وطنوالوته یی د دوی سره د مرستې په هیله ورسوم .

دادې په لړ کی د Urban پنامه ډنمارکی ژبی ورځپاڼی په ۲۸ - ۱ - ۲۰۰۹ نیټه ددی هیواد د Arhus ښار دانجینری پوهنځی د دوو تنو محصلانو پلاس د یوی الی د جوړولو خبر خپور کړیدی چې د زړه په پرانیستو عملیاتو کی د ناروغانو سره خورا ګټوره ارزول شویده .

دانوی جوړه شوی پیچکاری ته ورته اله د (زر ستن) پنامه نومول شوی او بنسټیزه دنده یی د زړه د پرانیستو عملیاتو پر وخت د نارو اختلالاتو د راپیښیدو کمول دی . اله دیوه ۲۰ سانتی متره اوږده پلاستیکی نل نه جوړه چې په سر کی یی د قیف ډوله فلزی نل یوه ټوټه نصب ده . دا به په نړی کی لومړنی اله وی چې د زړه د عملیاتو پر مهال به وینه د ناروغ په رګونو کی په مناسب ټیټ سرعت سره پمپ کړی . داکار اوس دیوه ماشین په مټ تر سره کیری چې د عملیاتو په وخت د زړه او سږو دواړو کار تری نه اخلي او له لاری یی وینه په رګونو کی په لوړ سرعت سره پمپ او د بدن نورو غړو ته رسوی .

دنوی الی په کارولو سره هغه رسک یاخطر کمیری چې د زړه د عملیاتو لامله په مغز کی د وینې د رګونو بندیدل رامنځته کوی . د احصایی له مخی دامهال په هرو سلو ناروغوګسانو کی چې د زړه د پرانیستو عملیاتو سره مخامخ شویدی ، تر ۲ - ۳ نفرو پوری یی په مغز کی د وینې د رګونو د بندیدلو سره لاس او ګریوان دی چې داپخپله دژوند دپاره یوه خطرناکه ناروغی ده . د زړه د عملیاتو جراحان داګری پراخه تجربه او لازمه وړتیا لری ، خو ددی سره سره بیا هم عملیات کله ناکله د جدی او خطرناکو اختلالاتو سره مخامخ کیری چې له کبله یی په مغز کی د وینې د رګونو بندیدل منځته راځی . د الی جوړونکی او همدارنګه اړوند ماهران هیله من دی چې اله به یی په کمینت او مخنیوی کی ګټوره تمامه شی .

دنوموړو رګونو د بندیدو علت دادی چې اوسنی موجودی الی د پرانیستو عملیاتو پروخت کله چې زړه له فعالیتته لویدلی وی ، وینه د بدن په شریانوکی په ډیر شدت سره پمپ کوی او داکار د وینې دیوی وړوکی برخی د غلظت او کلکیدو سبب ګرځی چې دغه د وینو کلکی شوی کوچنی ټوټی بیا دمغز په وړو رګونو سره راټولې اورسوب کوی . پدی توګه په نوموړو رګونو کی د وینو د جریان لاره بنده او جدی خطر منځته راوړی . دا اله داسی ډیزاین شویده چې اړوندجراحان په ډیره اسانی سره ورڅخه ګټور کار اخیستلای شی ، داځکه په اله کی داسی فلز کارول شویدی چې د تیتانیوم او نیکل یو مخلوط دی او ددغه ترکیب له مخی د الی کاری وړتیا لوړه ګنل شویده .

د سنتی دکاری وړتیا ازمایل :

د Arhus ښار نژدی ټول دولتي روغتونونه داروند پوهنتون سره په تړاو کی کار کوی او یو لدغو څخه هم د سکایبو Skejby پنامه روغتون دی چې د اروپا په کچه په نوی پرمختللی تکنالوژی سره سنبال او د ډیرو ماهرو ډاکترانو په درلودلو سره دپیاوړو روغتونو په ډله کی راځی . ددی دپاره چې دستتې کاری وړتیا معلومه شی ، نوی جوړه شوی اله په نوموړی روغتون کی په تجربیوی توګه د خوګ پر زړه باندی وازمایل شوه . ددی موخی دپاره دخوګ زړه پدی خاطر مناسب ګنل کیری چې اناتومیکی ځانګړتیاوی یی دانسان د زړه سره خورا زیات ورته والی لری . ازمایښت وښوده چې د الی کاری وړتیا په پوره کچه لوړه ده ، خو د لابنه کولو پخاطر بی نوری هلی ځلی هم ترسره کیری . پدی ځای کی غواړم دفرصت نه په ګټه اخیستلو سره خپل یو اخلاقی دین هم اداکړم او هغه داچې زما دزړه بایپاس عملیات هم پدغه روغتون کی ددوی د ماهرو ډاکترانو په مهربانو لاسونو سره ترسره شوه ، پدی خاطر خپل دین ګیم د روغتون داروند پرسونل د پوره زړه سوې او روغتیاپالنې نه منندوی اوسم او ورته دلاریاتو بریالیتوبونو غوښتنه وکړم .

د یادونی وړه ده چې په ټولې نړی کی هره ورځ په منځني ډول دوه زره ۲۰۰۰ د زړه پرانیستی عملیاتونه سرته رسیږی او په ترڅ کی یی د هغو الو څخه کار اخلي چې د وینې دپمپ کولو فشار یی لوړ دی . دانسان زړه

داستراحت پروخت په هره دقیقه کی پنځه لیټره وینه د بدن نورو غړوته پمپ کوی (البته دکار یا سپورت پر مهال دپمپ کیدونکی وینی اندازه لدی زیاته ده). دا نژدی دومره وینه ده لکه د اوبو هغه مقدار چی دیوه معمولی نل دلاری په کورنو کی د اوبو له شیردهن څخه وخی . نوی اله باید د لانونو هلو ځلو په پایله کی دومره ورتیا ترلاس کری چی د عملیاتو پر مهال چی بدن د بیهوشی او استراحت په حال کی دی , پدغه کچه (پنځه لیټره) وینه د بدن غړوته ورسولای شی . د الی جوړونکی وایی چی دوی پر دغی موضوع باندی کارکړیدی څو دنوموړی الی په مټ د وینی دپمپ کولو هغه کچه را ټیټه کری چی دامهال داوسنیوموجودو الو (ماشینو) پواسطه په لوړ فشار سره ترسره کیږی او دیادو شوو خطرونو دراپیښیدو لامل گرخی . دا هغه څه دی چی پدی پروژه کی دیوی بنسټیزی موخی په توگه په پام کی نیول شوی او د الی بنیگنی دنورو په پرتله زیاتوی .

د Arhus ښار دانجینری پوهنځی اړوندو ماهرانو د Skejby روغتون د ډاکترانو سره دکلنو په موده اوږه په اوږه گډ کار کړیدی او د زره په عملیاتوکی بی داوسنیو الونیمگرتیاوی په غورسره څیړلی دی . لوړ معلومات د نوموړی ورځپانی له مخی لوستونکو ته وړاندی او هیله ده په ځانگړی ډول به دهغو وطنوالو د پاره یوه بله په زره پوری هیله وگرخی چی له بده مرغه داگری د زره د دغی ناوړی ناروغی سره لاس او گریوان دی .

په بشپړه پیرزوبنه !

پای